



การประเมินความเสี่ยงการทุจริต และประพฤติมิชอบ



เทศบาลตำบลนาจะหลวย
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไข ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กรที่ ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับ ปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลนาจะหลวย ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ หน่วยงานของรัฐจึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลดอนหัน โดยคัดเลือก กระบวนการงาน จำนวนกระบวนการงานตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยง การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรของรัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลดอนหันและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักปลัด
เทศบาลตำบลโซง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง	๒
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๒
๕. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๔
๗. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๘. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๙. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๑๐. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๖
๑๑. ระดับความเสี่ยง	๗
๑๒. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๙
๑๓. แผนการบริหารความเสี่ยง	๑๐

- แผนปฏิบัติการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

หน่วยงาน

เทศบาลตำบลนาจะหลวย อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

.....

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐพ.ศ. ๒๕๖๒ ตามหนังสือที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามเจตนารมณ์ มาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖ ที่กำหนดว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน
๒. เพื่อป้องกันความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
๓. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ
๔. เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง
๕. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
๖. เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน

๓. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

๓.๑ ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

๑. ภัยธรรมชาติ (Natural Environment)
๒. เศรษฐกิจ (Economic)
๓. การเมือง (Political)
๔. สังคม (Social)
๕. เทคโนโลยี (Technological)

๓.๒ ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

๑. คณะผู้บริหาร/กลยุทธ์ในการบริหารองค์กร (Strategy)
๒. โครงสร้างองค์กร (Structure) ที่ไม่เหมาะสมกับภารกิจ
๓. รูปแบบการปฏิบัติงาน (System) กระบวนการ/การบริหารจัดการ การกำหนดนโยบาย แผนงาน ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน
๔. บุคลากร (Staff) การจัดการทรัพยากรมนุษย์
๕. ทักษะ ความรู้ความสามารถ (Skill) ของบุคลากรทั้งสองฝ่ายบริหารและฝ่ายประจำ
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) พฤติกรรมการบริหารงานของฝ่ายบริหารและพนักงานในองค์กร
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values) ของบุคลากรในองค์กรที่มีเป้าหมาย ทิศทางเดียวกันในอันที่จะปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนหากไม่มีค่านิยมร่วมกันแล้วก็จะเกิดปัจจัยเสี่ยงที่เป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติราชการ

๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระการทำงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานตามหลักภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นลักษณะ Pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน Post-decision

๕. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

รูปแบบการประเมินความเสี่ยง ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) จำแนกได้ ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (S : Strategic Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนด นโยบาย แผนงาน โครงการ ไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (O : Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ หรือหลักวิชาการ การไม่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความประมาทเลินเล่อ ฯลฯ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (F : Financial Risk) เป็นความเสี่ยงในการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชีที่ไม่ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ หลักวิชาการที่กำหนดไว้ ฯลฯ

๔. ความเสี่ยงด้านกฎหมายระเบียบหรือที่เกี่ยวข้อง (C : Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องได้ หรือระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หนังสือสั่งการต่าง ๆ ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน หรือไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ สถานการณ์ ปัจจุบัน

การบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission)

๑. สภาพแวดล้อมภายในขององค์กร (Internal Environment) เช่น นโยบายของผู้บริหาร วัฒนธรรม องค์กร ค่านิยมร่วม อำนาจหน้าที่ ความรู้ความสามารถ ทักษะของบุคลากร กระบวนการบริหารงานทรัพยากร การบริหาร ระเบียบกฎหมาย สารสนเทศ การติดตามประเมินผล ฯลฯ

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

๓. การบ่งชี้เหตุการณ์หรือปัญหาที่จะเกิดขึ้น (Event Identification) เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงาน ทั้งในส่วนของปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากภายในและภายนอกหน่วยงาน

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นการจำแนกและจัดลำดับการประเมินความเสี่ยงที่มีอยู่ โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) โดยสามารถประเมินความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการดำเนินการหลังจากที่องค์กรสามารถบ่งชี้ความเสี่ยงขององค์กรและประเมินความสำคัญของความเสี่ยง โดยนำความเสี่ยงไปแก้ไขด้วยวิธีการที่เหมาะสมด้วยวิธีการ ๔ วิธี ดังนี้

๕.๑ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk avoidance) หมายถึง การเลิกหรือไม่กระทำในอันที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือความเสี่ยง

๕.๒ การควบคุมความสูญเสีย (Risk reduction) มี ๒ วิธี คือ

๑) การป้องกันมิให้เกิดความเสียหาย

๒) การควบคุมความรุนแรงของความสูญเสียมิให้มีผลกระทบในวงกว้าง

๕.๓ การแบ่งความเสี่ยง (Risk Sharing) คือ วิธีการลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

๕.๔ การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) คือ การกำหนดกิจกรรมและการปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะกระทำเพื่อลดความเสี่ยงในบางประเด็น เป็นความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ หรือน่าจะเกิดขึ้นน้อย โดยมีวิธีการหรือสามารถป้องกันได้ ไม่เพิ่มความเสี่ยงยิ่งขึ้นจนไม่สามารถยอมรับได้

๖. กิจกรรมการควบคุม (Control Actives) คือ การกำหนดกิจกรรมและการปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะกระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร เช่น การกำหนดกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงให้กับบุคลากรภายในองค์กร เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้ถูกต้องและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) คือ ระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่ดีมีคุณภาพ

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring) คือ การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำองค์กรว่าระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ถือหรือปฏิบัติอยู่นั้นมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือไม่ มีประเด็นใดสมควรแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือดียิ่งขึ้นไป

๖. องค์กรประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์กรประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

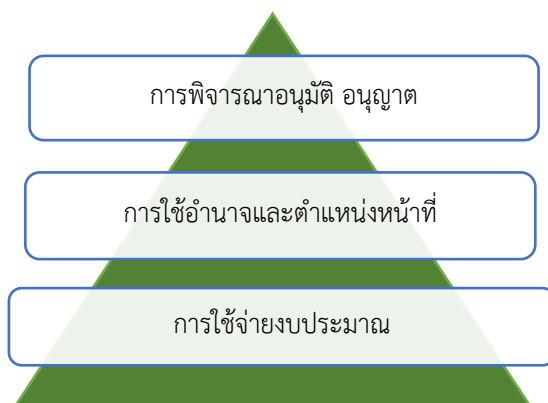
๗. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

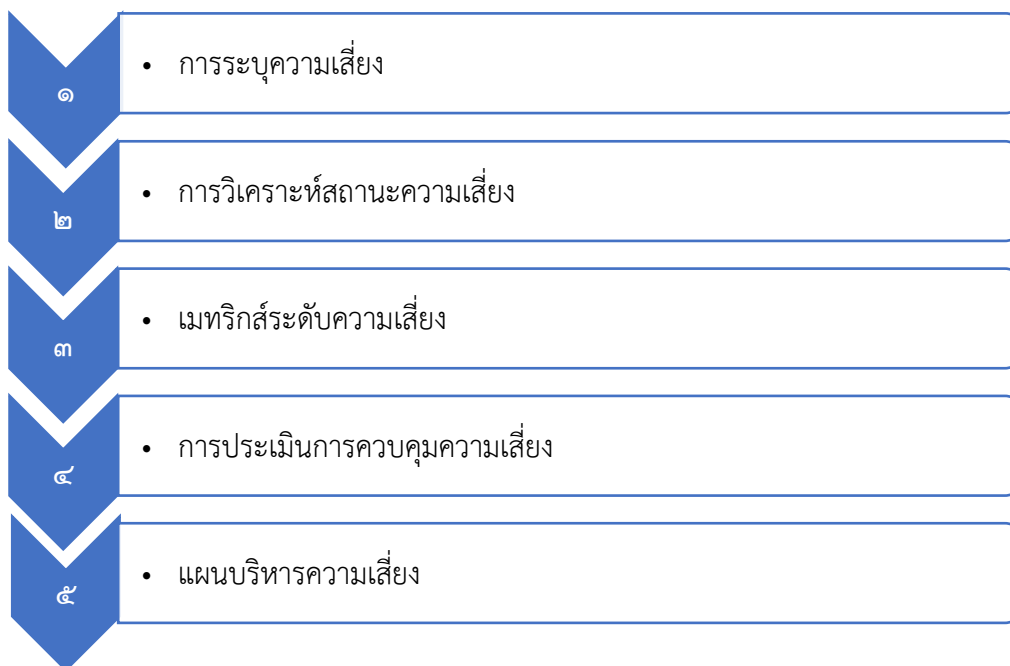
๗.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่ด้านการอนุมัติ อนุญาต

๗.๒ ความเสี่ยงความทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๗.๓ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้จ่ายงบประมาณ



๘. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้



ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมิน ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (Know factor และ Unknow factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ในกิจกรรมของตนเองนอกเหนือจากงานของเทศบาลตำบลโซงหรือเจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว		/
๒	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา		/
๓	การจดทะเบียนพาณิชย์จัดตั้งใหม่		/
๔	เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน		/
๕	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก		/

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

 สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

 สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

 สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

 สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ในกิจกรรมของตนเองนอกเหนือจากภารกิจงานของเทศบาลตำบลโขง			/	
๒	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา			/	
๓	การจัดทะเบียนพาณิชย์จัดตั้งใหม่		/	/	
๔	เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน		/		
๕	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก		/		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ เป็นการนำโอกาสหรือความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๒ มาทำการค่าความเสี่ยงรวมซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่าดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

(๑) ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้โดยค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

(๒) ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- (๑) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือช่วย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- (๒) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม (Financial) ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- (๓) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวกับผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย (Customer/User) ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- (๔) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการงานภายใน (Internal Process) หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ (Learning & Growth) ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางระดับความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ในกิจกรรมของตนเองนอกเหนือจากงานของเทศบาลตำบลโขง	๓			๒			๖
๒	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา	๓			๒			๖
๓	การจดทะเบียนพาณิชย์จัดตั้งใหม่	๓			๒			๖
๔	เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน	๒			๑			๒
๕	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	๒			๑			๒

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

ระดับพอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

ระดับอ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ใน กิจกรรมของตนเองนอกเหนือ จาก งานของเทศบาลตำบลโขงหรือ เจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินของหน่วยงาน ไปใช้ส่วนตัว	พอใช้		/	
มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ซึ่งนำไปสู่การ เอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา	พอใช้		/	
การจดทะเบียนพาณิชย์จัดตั้งใหม่	ดี		/	
เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลง เอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอม ลายมือชื่อ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน	ดี	/		
เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและ เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น	ดี	/		

ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง				
ค่าพาหนะ ค่าที่พัก				

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยง อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการป้องกันการ ทุจริต
ความเสี่ยงการทุจริตการ ใช้จ่ายงบประมาณ	การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ใน กิจกรรมของตนเองนอกเหนือจาก ภารกิจงานของเทศบาลตำบลโซง	๑. พนักงานขับรถยนต์นำรถ ราชการ ไปใช้ในการกิจส่วนตัว ระหว่างรอภารกิจที่ได้รับมอบ หมายหรือไม่ได้รับอนุญาต ๒. พนักงานขับรถยนต์บันทึก ข้อมูล การเดินทางไม่ตรงกับ ความเป็นจริง เช่น จำนวน ระยะทาง (กิโลเมตร) ไม่สัมพันธ์ กับสถานที่ที่ไป, สถานที่ ที่บันทึก ข้อมูลไม่ตรงกับสถานที่ที่ขอ อนุญาตจริง เป็นต้น	๑. ตรวจสอบข้อมูลเลข ไม้ล์ ข้อมูลการเดินทางใน แบบบันทึกการใช้รถราชการ (แบบ ๔) และการ ควบคุมการเติมน้ำมันรถ ราชการพร้อมหลักฐาน การเติมน้ำมันทุกครั้งหลัง การนำรถราชการไปใช้งาน ๒. จัดประชุมชี้แจงให้กับผู้ มีอำนาจสั่งใช้รถราชการ เจ้าหน้าที่ และพนักงาน ข้าราชการเกี่ยวกับการใช้ รถราชการที่ถูกต้องและ เป็นไปแนวทางเดียวกัน อย่างต่อเนื่อง ๓. กำชับให้ผู้ขอใช้รถ ราชการ สอดส่อง และ

			ห้ามพนักงานขับรถยนต์ ขับรถออกนอกเส้นทาง หรือไปใช้นอกภารกิจ ราชการ (สำนักงาน/กอง)
--	--	--	---

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการป้องกันการ ทุจริต
ความเสี่ยงความทุจริตด้าน การใช้อำนาจและตำแหน่ง หน้าที่	การรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/ เลี้ยงรับรอง ซึ่งนำไปสู่การเอื้อ ประโยชน์ให้คู่สัญญา	๑. เรียกรับเงิน ผลประโยชน์ตอบ แทนเพื่อเข้ามาเป็นคู่สัญญากับ หน่วยงาน	๑. การสนับสนุนการ รายงานการกระทำความ ผิดสามารถแจ้ง ร้องเรียน เบาะแส สร้างความเชื่อมั่น ให้เกิดความร่วมมือเมื่อพบ เหตุน่าสงสัย ๒. หากมีการฝ่าฝืนหรือ กระทำผิดตามแนวทาง ปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณา ทางวินัยตามระเบียบ ข้อบังคับ
ความเสี่ยงการทุจริตที่ด้าน การอนุมัติ อนุญาต	การจดทะเบียนพาณิชย์จัดตั้งใหม่ - ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร และบันทึกข้อมูลและพิมพ์รายละเอียด ลงในทะเบียนพาณิชย์ - เจ้าหน้าที่ทำความเห็นเสนอ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มี อำนาจลงนามอนุมัติ	๑. เอกสารไม่ครบถ้วนและไม่ ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด ๒. เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ กับผู้ยื่นคำขอ เพื่อออกหลักฐาน ๓. นายทะเบียนพาณิชย์ใช้อำนาจ ในการอนุญาตในการจดทะเบียน พาณิชย์ที่มีขอบด้วย กฎหมาย เช่น ผู้จดทะเบียน พาณิชย์ไม่ได้ประกอบพาณิชย์กิจ แต่นายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียน พาณิชย์ให้	๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ในการ ตรวจสอบเอกสารหลัก ฐานให้มีรายละเอียด ครบถ้วนถูกต้อง ๒. ประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์/เอกสาร หลักฐานที่ใช้ในการยื่นคำ ร้องให้ผู้รับบริการทราบ ๓. ผู้บังคับบัญชากำกับ ดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ ปฏิบัติงานด้วยความ โปร่งใส

			๔. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้เจ้าหน้าที่
--	--	--	--

แผนปฏิบัติการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เทศบาลตำบลนาจะหลวย

มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔			หน่วยงานรับผิดชอบ
	ต.ค. ๖๕	พ.ย. ๖๕	ธ.ค. ๖๕	ม.ค. ๖๖	ก.พ. ๖๖	มี.ค. ๖๖	เม.ย. ๖๖	พ.ค. ๖๖	มิ.ย. ๖๖	ก.ค. ๖๖	ส.ค. ๖๖	ก.ย. ๖๖	
การใช้รถยนต์ราชการ													
๑. ตรวจสอบข้อมูลเลขไมล์ ข้อมูลการเดินทางในแบบบันทึกการใช้รถราชการ (แบบ ๔) และการควบคุมการเติมน้ำมันรถราชการพร้อมหลักฐานการเติมน้ำมันทุกครั้งหลังการนำรถราชการไปใช้งาน							←	→					สำนักปลัด กองคลัง
๒. จัดประชุมชี้แจงให้กับผู้มีอำนาจสั่งใช้รถราชการ เจ้าหน้าที่ และพนักงาน ขับรถยนต์เกี่ยวกับการใช้รถราชการที่ถูกต้องและเป็นไปแนวทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง		←	→										สำนักปลัด
๓. กำชับให้ผู้ที่ใช้รถราชการ สอดส่องและห้ามพนักงานขับรถยนต์ ขับรถออกนอกเส้นทางหรือไปใช้นอกภารกิจราชการ (สำนักงาน/กอง)							←	→					ทุกสำนัก/กอง
การรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา													
๑. การสนับสนุนการรายงานการกระทำผิดสามารถแจ้ง ร้องเรียนเบาะแส สร้างความเชื่อมั่นให้เกิดความร่วมมือเมื่อพบเหตุน่าสงสัย							←	→					ทุกสำนัก/กอง และหน่วยงาน
๒. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ							←	→					ทุกสำนัก/กอง และหน่วยงาน
การจดทะเบียนพาณิชย์จัดตั้งใหม่													
๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติ งานของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารหลัก ฐานให้มีรายละเอียดครบถ้วนถูกต้อง	←	→											สำนักปลัด
๒. ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์/เอกสารหลักฐานที่ใช้ในการยื่นคำร้องให้ผู้รับบริการทราบ				←	→								สำนักปลัด
๓. ผู้บังคับบัญชากำกับดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส							←	→					หน่วยงาน
๔. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้เจ้าหน้าที่							←	→					หน่วยงาน

